

Sataman Ilta 3.9.2023

”Tyrannin leivissä”

1. Opetuskerta ”Talonsavon tavoille”

Arto Malmberg

(Huom! Tämän opetuksen puhuttu versio eroaa jonkin verran tästä käsikirjoituksesta. Molempiin versioihin kannattaa tutustua.)

Ottakaa halutessanne tekstin käsittelyn avuksi seuraavat pohdintakysymykset:

1. Mitä teksti kertoo Jumalasta, Jeesuksesta tai Jumalan suunnitelmasta?
2. Mitä teksti kertoo ihmisistä?
3. Mitä tämän tekstin pohjalta teet elämässäsi hyvin? Entä minkä pitäisi muuttua?
4. Tiedätkö ketään, jonka olisi hyvä kuulla oppimastasi
Raamatun teksti DBS-menetelmälle on 1. Dan 1.luku

Tänään aloitan Sataman Iltojen syksyn ensimmäisen opetussarjan.

Tyrannin leivissä.

Ensin lyhyt yleiskatsaus Danielin kirjan sisällöstä.

Danielin kirja on alunperin kirjoitettu kahdella eri kielellä.

Hebreaksi ja arameaksi.

Kieli vaihtuu Danielin kirjassa hebreasta arameaksi kun aletaan puhumaan kuninkaan hovin tapahtumista.

Aramea oli tuon ajan yleiskieli, jota lähes kaikki ymmärsivät edes vähän, samoin kuin tänäpäivänä englanti.

Danielin Kirja jakaantuu kahteen osaan.

Kuusi ensimmäistä lukua on kertomuksia, narratiiveja.

Luvut 7-12 on profetioita.

Danielin kirjan profetioista on sanottu että ne vastaa kysymykseen milloin.

Profetiat ei anna tarkkaa ajankohtaa tapahtumille, mutta ne antaa osviittaa siitä milloin loppu on lähellä.

Danielin kirjan kertomukset taas vastaa kysymykseen miten?

Ne kertoo miten noihin lopunajan tapahtumiin voi valmistautua.

Olemme siis hyvin ajankohtaisen sanoman äärellä.

Danielin elämä oli erityinen, pitkä ja vaikuttava.

Hän teki elämäntyönsä epäjumalia palvovan hallinnon ja kulttuurin keskellä.

Vaikka hän palveli useampaa Israelille vierasta vallanpitäjää, yli 70 vuoden aikana.

Hänen palvelutyönsä jättänyt lähtemättömän jäljen Raamatun sivuille, uskon että myös aikalaistensa keskellä.

Danielin elämä osoittaa että palvellakseen Jumalaa täysipainoisesti ei tarvitse olla hengellisen työntekijä.

Vaikka hän oli valtion virkamies, hän oli myös profeetta.

Niin Jeesus häntä kutsui, puhuessaan maailman lopunajan tapahtumista. (Matt 24:15)

Vaihtuvat ja vaikeat ajat

Daniel elämän vaiheet olivat monenkirjavia.

Hän syntyi Israelin eteläisen valtakunnan eli Juudan valtakunnan neljännen uskonpuhdistuksen aikoihin.

Pohjoinen valtakunta oli lakannut olemasta.

Väki sieltä oli viety pakkosiirtoon ja tilalle oli tuotu kansaa Baabelista, Kuutasta, Avvasta, Halatista ja Sefarvaimista.

Uskonpuhdistus jonka keskelle Daniel syntyi, oli Juudan kohdalla viimeinen, ennen pakkosiirtoon joutumista.

Ennen Danielin syntymää hurskas kuningas Joosia tuli kuninkaaksi 8-vuotiaana ja 16 vuotiaana hän alkoi etsimään Jumalan tahtoa elämässään.

20-vuotiaan hän alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja aserakarsikoista, sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista.

Joosian ollessa 26-vuotias löytyi lainkirja temppelin puhdistuksen yhteydessä. Lain kirjan löytymisen myötä Joosia halusi entistä palavammin palvella Herraa.

Hän myös ymmärsi että kansan yllä oli valtava syntivelka ja tuomion ajat olivat käsillä. Hän sai vahvistusta ajatuksilleen naisprofeetta Huldalta.

Koska Joosia oli oikeamielinen ja etsi sydämestään Jumalan tahtoa, Jumala ilmoitti siirtävänsä tuomion täytäntöön panoa.

Daniel on arviolta syntynyt juuri lainkirjan löytymisen aikoihin.

Daniel oli ylimysperheen jäsen.

Joosia oli Danielin syntymän jälkeen vallassa vielä 13-vuotta.

Joosia teki hartiavoimin töitä puhdistukseen Juudan ja Jerusalemin epäjumalien palvonnasta.

Joosia ja juudan kansa uudisti liiton Herran kanssa.

Joosia ulotti lähetystyönsä myös entisen pohjoisen valtakunnan alueille, Manassen, Efraimin, Simeonin ja Naftalin heimon alueille, joissa asuikin tuona aikana sekakansaa.

Daniel sai siis kuulla Jumalan lain opetusta elämässään ja hän oli varmasti tietoinen Mooseksen laista.

Hän oli myös profeetta Jeremian aikalainen ja oli myös kuullut Jeremian profetioita tulevasta tuomiosta.

Noista herätyksen tuulista ja herättävistä sanomista huolimatta, Joosian omat pojat elivät jumalattomasti.

Joosian kuoltua taistelussa Egyptin Faarao Neko vastaan, hänen poikansa Jooahas asetettiin maan kansa toimesta kuninkaaksi.

Kuitenkin Faarao Neko laitto Jooahaan viralta vain kolmen kuukauden päästä hänen kuninkaaksi tulon jälkeen.

Neko vei Jooahaan egyptiin, jossa tämä kuoli.

Hänen tilalleen hän asetti kuninkaaksi Jooahaan vanhemman veljen, Eljakimin ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi.

”Se maailman poliittinen myllerrys, jonka keskelle Juudan kansa joutui, voisi verrata nykyaikana seuraavaan. USA joutuisi toisen maailman vallan alaisuuteen ja tuo uusi valtakunta valloittaisi Euroopan.” (Timo Flink)

Tämänkin myllerryksen keskellä Juudan kuningas eli jumalattomasti.

Hän oli ilmeisen sokea ympärillään tapahtuville asioille.

Joojakim eli jumalatonta elämää.

Profeetta Jeremian selkeistä varoituksista huolimatta hän ei tehnyt parannusta synneistään.

Kansa luisui nopeasti takaisin epäjumalanpalvelontaan.

Noissa epäjumalanpalvelus menoissa lapsia poltettiin molokille, ja tempeliprostituutio kuului jumalanpalvelumenoihin.

Meno oli tuolloin lähes samanlaista kuin nykyaikaan.

Epäjumalan palvelus saa ehkä uusia nimiä, mutta meno on samaa.

Seksistä on tullut epäjumala, jonka harjoittamista ei saisi rajoittaa millään tavoin. Tuon epäjumalan alttarille on uhrattu syntymättömiä lapsia.

Yksistään Suomessa vuonna 2022 tehtiin noin 7 900 raskaudenkeskeytystä.

Joka tarkoittaa sitä että keskimäärin Suomessa surmattiin 22 lasta vuoden jokaisena päivänä.

Se on järkyttävä määrä syntymättömiä lapsia, ajattele, lähes 8000 lasta.

Viattomien veri huutaa oikeudenmukaisuutta.

Israelin kansan syntimitta tuli lopulta täyteen ja Jumalan täytyi antaa tuomionsa tulla.

Luen Danielin kirjan 1:2

1 Joojakimin, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Nebukadnessar, Baabelin kuningas, Jerusalemin edustalle ja piiritti sitä. 2Ja Herra antoi hänen käsiinsä Joojakimin, Juudan kuninkaan, sekä osan Jumalan huoneen astioita, ja hän vei ne Sinearin maahan, jumalansa huoneeseen. Ja hän vei astiat jumalansa aarrekammioon.

Silloisen suurvallan Babylonian kuningas Nebukadnessar tuli ja piiritti Jerusalemin.

Nebukadnessar ei kuitenkaan tuhonnut tuolloin Jerusalemia, vaan halusi sen uskollisuuden.

Mitä Raamattu sanookaan.

Herra antoi Joojakimin ja osan Jumalan huomeen astioita Nebukadnessarin käsiin.

Tämä ei ollut lopulta Nebun päätettävissä, vaan Herra oli ja on edelleen kaiken yläpuolella.

Niin kamalalta kuin Jumalan rangaistus synnistä tuntuikin, se oli harkittu ja sillä estettiin vielä pahemman tapahtuminen.

Kansa olisi tuhoutunut kokonaan - sisältäpäin, epäjumalanpalvelukseensa, synteihinsä.

Jumala salli lopulta temppelinkin tuhoutua.

Jumalan Henki oli poistunut temppelistä.

Temppelisssä harjoitettiin lähinnä epäjumalanpalvelusta, josta voimme lukea esim. Hesekielin kirjan kahdeksannesta luvusta.

Sovellus:

Tänä päivänäkin uskonnollisuus ja muotomenot saattavat näyttää Jumalan palvelukselta.

Kuitenkin usein on käynytkin niin, että on vain jumalisuuden ulkokuori, mutta ei Jumalan voimaa.

Jumala meitä auttakoon, ettemme itse tyydy ulkokohtaiseen muotomenoon.

Niin että meillä on vain jumalisuuden ulkokuori, mutta ei Jumalan voimaa.

Miten me voimme tuon voiman saada.

Anomalla sitä Jumalalta.

Me emme jollain konstilla voi vetää Jumalan läsnäoloa meidän yllemme.

Sen Jumala antaa armossaan anovalle.

Anova saa, etsivä löytää.

Palataan Danieliin...

Tuon epäjumalien saastuttaman ajan keskeltä, Herra antoi viedä osan Juudan väestä pakkosiirtolaisuuteen.

Daniel ystävineen oli tässä Juudasta ensimmäisessä pakkosiirtoon joutuneessa porukassa noin vuonna 605 eKr.

Myöhemmin vielä Kuningas Joojakim, hänen poikansa ja viimeinen kuningas Sidkia kapinoivat Nebua vastaan ja lopulta Jerusalemi tuhoettiin kokonaan lähes parikymmentä vuotta myöhemmin 586 eKr.

Daniel ehti siis nähdä Juudassa vanhurskasta hallintoa noin 13 vuotiaaksi asti ja siitä reilu kolme vuotta eteenpäin jumalatonta hallintoa.

Pakkosiirrossa hänet vietiin täysin epäjumalien palvonnan kyllästämään maahan ja kulttuuriin.

Kaikki elämässä oli epäjumalien kyllästämää, niin kuin kohta voimme havaita.

3 Ja kuningas käski ylimmäisen hoviherransa Aspinaan tuoda israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallista sukua tai ylimysperheistä, 4 nuorukaisia, joissa ei ollut mitään virheä ja jotka olivat kaunismuotoisia, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja hyväoppisia ja jotka olisivat kelvollisia palvelemaan kuninkaan hovissa; heille hänen tuli opettaa kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä.

Aivovuotoa

Nebu oli älykäs ja ennakkoluuloton.

Hän ei ainoastaan ottanut saaliikseen valloittamansa maan aineellista hyvää, vaan myös henkistä ja älyllistä pääomaa.

Ylimysperheiden nuorukaisilla oli jo peruskoulutus valmiina, jonka päälle oli helpompaa opettaa uutta.

Näiden nuorukaisten piti opetella uusi kieli ja myös se miten sitä kirjoitetaan.

Sekä paljon muuta heidän uskontoonsa ja tieteeseen liittyvää.

Aikaakaan ei ollut rajattomasti, vain kolme vuotta.

Ei siis ihan kevyt rasti.

Kuningas halusi varmistaa että oppiminen ei jää kiinni huonosta ravinnosta ja tarjosi parasta mitä maasta löytyi.

Vihollisen taktiikka - ”Tieteen nimissä” kieltää elävän Jumalan.

5Ja kuningas määräsi heille jokapäiväiseksi ravinnoksi ruokaa kuninkaan pöydästä ja viiniä, jota hän itse joi. Niin heitä oli kasvatettava kolme vuotta, ja niiden kuluttua heidän tuli astua kuninkaan palvelukseen.

Danielin ystävineen oli juotava kuninkaan pöydästä?

Kenen antimilla sinä ravitset itsesi.

Oli maan tapa ravita itseään siten.

Identiteetti politiikkaa

6 Heidän joukossaan olivat juutalaiset pojat Daniel, Hananja, Miisael ja Asarja.
7 Ja hoviherrain päällikkö pani heille nimet: Danielille hän pani nimen Beltsassar, Hananjalle nimen Sadrak, Miisaelille nimen Meesak ja Asarjalle nimen Abednego.

Vieraassa maassa ja vieraanvallan alla identiteettikin pyrittiin muuttamaan.

Daniel ystävineen sai uudet nimet.

Nuo nimet on tutkijoiden mukaan kirjoitettu tarkoituksella väärin.

Koska epäjumalien nimiä ei haluttu varsinaisesti edes mainita.

Jokatapauksessa noille nimille, niin uusille kuin vanhoille, löytyy selvät merkitykset.

Daniel - Jumala on tuomarini, Beeltesassar - Baal suojele hänen elämänsä. (Baal = Marduk, Babylonin pääjumala)

Hananja - Herra osoittaa armoa, Sadrak - Akun käskyvallan alainen (Aku oli kuun jumala)

Miisael - se joka on kuin Jumala, Meesak - Kuka on kuin Aku?

Asarja - Herra auttaa, Nebon palvelija

Epäjumalien takana on riivaajahenget. 5. Ms 32:17, Psl 106:37, 1. Kor. 10:20

Meidän päivinämme kovinkaan moni ei edes tiedä mitä oma nimi merkitsee, mutta tuohon aikaan asia oli toisin.

Nimi oli tärkeä ja sillä haluttiin muistuttaa merkittävistä asioista.

Danielin ja hänen ystäviensä mieleen pyrittiin vaikuttamaan jo siinä millä nimellä heitä kutsuttiin.

Kuulostaako mitenkään tutulta?

Sovellus:

Tänäkin päivänä sielunvihollisen taktiikka on sama.

Hän pyrkii häivyttämään ihmisen oikean identiteetin.

Saatana pyrkii häivyttämään sinussa sen millaiseksi Jumala on sinut luonut ja mihin tehtävään hän on sinut tarkoittanut.

Jokainen ihminen on tarkoitettu elämään Jumalan yhteydessä.

Vihollinen taas pyrkii erottamaan sinut Jumalan suunnitelmasta ja tarkoituksesta.

Selkeä esimerkki ajassamme vihollisen taktiikasta on ajassamme vallalla oleva gender-ideologia.

Jumalan luomistyö pyritään häivyttämään ja vääristämään.

Jumalan luomistyö on se että olet joko mies tai nainen, poika tai tyttö.
Ei ole jotain muuta.

Tai sitten leimat, joilla sinua on kenties leimattu lapsuudestasi saakka tai myöhemmin.
Onko puheesi edelleen itsellesi.

"Minusta ei ole mihinkään"

"Olenpa minä tyhmä"

"En minä osaa"

"Olen juoppo"

"Olen nisti"

"Olen huora"

"Olen addikti"

Jeesuksessa Kristuksessa saat omistaa alkuperäisen identiteetin, sen millaiseksi Jumala on sinut luonut.

Sinun ei siinä mielessä tarvitse muuttua uudeksi, vaan siksi millaiseksi Jumala on sinut luonut.

Huolimatta siitä mitä sinun on sanottu olevan, tai millä olet itsesi leimannut.

Juurru syvälle Kristukseen ja omista itsellesi se mitä sana lupaa.

61:3 panemaan Siionin murheellisten päähän - antamaan heille - juhlapäähineen tuhkan sijaan, iloöljyä murheen sijaan, ylistyksen vaipan masentuneen hengen sijaan; ja heidän nimensä on oleva "vanhurskauden tammet", "Herran istutus", hänen kirkkautensa ilmoitukseksi.

Jesaja

"Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun".

Kun olet Jeesuksessa, vihollien pyrkii häivyttämään sen kuka oikeasti olet.
Jotta unohtaisit kuka olet ja kenelle kuulut.

Kun olet Kristuksessa, olet rakastettu.

Vihollinen kuiskuttaa, olet hylätty.

Kun olet Kristuksessa, olet Jumalan lapsi.

Vihollinen kuiskuttaa, olet kadotuksen lapsi.

Kun olet Kristuksessa. Olet verellä pesty ja puhdistettu.

Vihollinen kuiskuttaa, jäät synteihisi ja saastaisuuteesi.

Listaa voisi jatkaa loputtomiin.

Ota vastaan se nimi, se identiteetti mikä oikeasti olet Kristuksessa.

Olet Jumalan lapsi.

Olet Kristuksen kanssa perillinen.

Olet pyhää heimoa.

Olet kuninkaallista papistoa.

Olet Jumalan omaisuutta.

Olet Jumalan palvelija.
Olet opetuslapsi.
Olet Kristuksen ruumiin jäsen.

Kansalaistottelemattomuutta?

8 Mutta Daniel päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota tämä joi, ja anoi hoviherrain päälliköltä, ettei hänen tarvitsisi itseään saastuttaa.

9 Ja Jumala salli Danielin saada suosion ja armon hoviherrain päällikön edessä.

Danielin lujaa päätös oli olla saastuttamatta itseään.
Raamattu sanoo, ” tehkää kutsumuksen lujaksi niin ette koskaan lankea”. Danielin kohdalla se oli totta. Danielilla oli luja kutsumus.
Hän ei langennut kiusaukseen, joka olisi saastuttanut hänet.
Daniel ei halunnut myydä puhtautta on, saadakseen etuja.
Kuninkaan pöydän ruoka oli todennäköisesti epäjumalille uhrattua lihaa. Hän ei halunnut tulla osalliseksi epäjumalista, eikä siten osalliseksi riivaajista.

Danielin yllä oli jumalan suosio.
Tuo suosio tuli Jumalan vaikutuksesta.
Raamattu sanoo herran siunaus tekee rikkaaksi, ei omaa vaivaa siihen mitään lisää.

Se että Daniel pääsi hoviherran suosion on varmasti tarkoittanut myös sitä että Danielin käytös on ollut sen mukaista.
Daniel on käyttäytynyt hoviherra kohtaan samalla tavoin kuin olisi toivonut itseään kohtaan tuossa samassa tilanteessa.
Daniel käyttäytyi kutsumuksensa arvon mukaisesti.
Toinen vaihtoehtohan olisi voinut olla että hän puhtaasti kapinoisi näitä uusia isäntiä vastaan.
Daniel nöyrytyi siinä määrin näiden vieraiden auktoriteetin alle, kuin se oli mahdollista ilman että saastutti itseään.

Mikä tänäpäivänä voisi olla vastaava tilanne meille?

10 Mutta hoviherrain päällikkö sanoi Danielille: "Minä pelkään, että jos herrani, kuningas, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne, huomaa teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden ikäistenne nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä".

Daniel oli erittäin vaikeassa tilanteessa.
Jos ja kun hän toimi vakaumuksensa mukaisesti, vaaransi se hoviherran hengen.
Toisaalta jos hän olisi antanut heti periksi asiassa, kuinka paljon hänen olisi Tehtävä myönnytyksiä jatkossa.
Inhimillisesti katsoen tilanne oli lähes umpikujassa.

Kuitenkin Daniel halusi palvella uskollisesti Herraa, eikä antanut periksi vaikka tilanne oli inhimillisesti lähes ratkaisematon.”

Tuoki oli koetuksen hetki.

11 Silloin Daniel sanoi katsastajalle, jonka hoviherrain päällikkö oli määrännyt pitämään silmällä Danielia, Hananjaa, Miisaelia ja Asarjaa: 12 "Koettele palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annetakoon meille vihannesruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme. 13 Sitten tarkastuttakoon sinun edessäsi, miltä me näytämme ja miltä näyttävät ne nuorukaiset, jotka syövät kuninkaan pöydän ruokaa; ja tee sitten palvelijoillesi sen mukaan, mitä silloin havaitset."

Koska tiesi että oli herrojen päällikkö ei voinut antaa lupaa, ilman että hänen henkensä vaarantuisi, täytyi keksiä toinen keino. Katsastaja jotka valvoivat että miehet söivät heille tarkoitetun ruoka-annoksen olivat eri asemassa verrattuna hoviherran.

Danielin ehdottomasta järjestetystä hyötyivät molemmat. Valvoja saattoi itse syödä noille miehille tarkoitetun ruuan. Hyvä Diili siis kaiken kaikkiaan. Testi oli myös sen kaltainen että siinä ei vaaran netto kenenkään henkeä.

14 Ja hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää. 15 Mutta kymmenen päivän kuluttua havaittiin heidät muodoltaan kauniimmiksi ja ruumiiltaan lihavammiksi kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa. 16 Ja niin katsastaja jätti pois heille määrätyn ruuan ja heidän juotavansa viinin ja antoi heille vihannesruokaa.

Jumalan tahdon mukaan ojentautuminen toi menestyksen tässä kohtaa.

Tilanne oli se että nämä nuoret miehet saattoivat elää Jumalan tahdon mukaan Jumalattomasta ympäristössä saastuttamatta itseään.

Sovellus: Danielin esimerkki kertoo meille siitä että lujaa päätös olla saastuttamatta itseään kantoi tämän vaikean tilanteen yli.

Jumala on uskollinen niin että hän antaa tarvittavat eväät kohdata haastaviakin tilanteita. Jos olemme vain itsemme varassa ja emme luota Herraan silloin tilanne voi käydä ylipääsemättömäksi.

Tässä tilanteessa jumala kuitenkin valmisti pääsyn tilanteesta.

Usein Jumalan sallii koeteltavan meitä.

Tie näyttää nousevan pystyyn, mutta silloinkaan ei tule antaa periksi.

17 Ja Jumala antoi näille neljälle nuorukaiselle taidon käsittää kaikki kirjoitukset ja kaiken viisauden; ja Daniel ymmärsi myös kaikkinaiset näyt ja unet. 18 Kun sitten ne päivät olivat kuluneet, joiden jälkeen kuningas oli käskenyt tuoda heidät esiin, niin hoviherrain päällikkö toi heidät Nebukadnessarin eteen. 19 Kun nyt kuningas keskusteli heidän kanssaan, ei ollut heidän joukossansa yhtäkään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista. Niin he tulivat kuninkaan palvelijoiksi.

Daniel ja hänen ystävänsä olivat yliverkaisia monella tapaa.

Tuo kyky heille tuli Jumalalta.

Jumala voi varustaa yliluonnollisella kyvyllä, silloin kun tilanne näyttää inhimillisesti katsoen täysin mahdottomalta.

Jumala halusi viedä evankeliumin kuninkaalle ja kuninkaan hoviin ja näin hän käytti näitä nuoria miehiä välittäjinä.

Inhimillisesti katsoen heidän suosionsa kuninkaan edessä oli täysi mahdottomuus.

Kuningasta pidettiin jumalana Baabelissa.

Nyt kuitenkin tuo ”epäjumala” hyväksyi heidät palvelukseensa.

Uskollisuus palkittiin.

Se tarkoitti kuitenkin ”veden päällä kävelyä” tuli edetä vaikka tilanne näytti toivottomalta.

20Ja kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyseli, hän havaitsi heidät kymmentä vertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja noidat, mitä koko hänen valtakunnassaan oli. 21Ja Daniel oli siellä kuningas Kooreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

Jumalaton maailmakin näki Danielin kyvyt ja armoituksen.

Vaikka Daniel joutui kokemaan vainoa, kuitenkin häneen luotettiin.

Samoin tänäpäivänä.

Usein ihmiseen joka on aidosta Jeesuksen oma luotetaan, vaikka hän joutuukin välillä kokemaan ylenkatsetta.

Siis sinäkin voit olla Kristuksen tuoksu ja välittää Jumalan siunauksen ihmisille, jotka eivät usko.